

صدرالمدّاحین

روایتی مستند

از زندگی حاج شیخ محمد شاهمیرانی

رستم آبادی

تألیف و تالیف

رحیم نبکیخت

محمد (میشم) سوریان

انتشارات سفیر اردهال

سرشناسه
عنوان و نام پدیدآور
مشخصات نشر
مشخصات ظاهری
شابک
وضعیت فهرست‌نویسی
یادداشت
عنوان دیگر
موضوع
موضوع
موضوع
شناسه افزوده
شنا افزوده
هبدی کنگره
رده‌بندی دیویی
رده شناسی ملی

نیکبخت، رحیم، ۱۳۵۰ :
صدرالمداحین: روایتی مستند از زندگی حاج شیخ محمد
شاهمیرانی رستم‌آبادی/ تحقیق و تألیف رحیم نیکبخت، محمد
(میشم) نوریان؛ [برای] مؤسسه تاریخ و فرهنگ دیار کهن
تهران: سفیر اردهال، ۱۳۹۶
۸۴ص: مصور (بخشی رنگی)، عکس، نمونه: ۱۹x۵/۹ س.م
۷- ۵۴۳- ۳۱۳- ۶۰۰- ۹۷۸
فیا
کتابنامه: ص ۸۳- ۹۸ همچنین به صورت زیرنویس
روایتی مستند از زندگی حاج شیخ محمد شاهمیرانی
رستم‌آبادی
شاهمیرانی رستم‌آبادی، محمد، ۱۲۵۳- ۱۳۴۰
مداحان -- ایران -- سرگذشتنامه
*Loudatorists -- Iran -- Biography
نوریان، محمد (میشم)، ۱۳۵۶
مؤسسه تاریخ و فرهنگ دیار کهن
۱۳۹۶ ۲۹ ش BP۲۶۱/۸۵
۲۹۷/۷۵۷۰۹۲
۴۸۶۰۱۶۸

سفر المداحین

(روایتی مستند از زندگی حاج شیخ محمد شاهمیرانی)
تحقیق و تألیف: رحیم نیکبخت - محمد (میشم) نوریان
نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

صفحه آرای و طراح جلد: واحد نشر سفیر اردهال
لیتوگرافی، چاپ و صحافی: انتشارات سفیر اردهال
شمارگان: ۵۵۰ نسخه ♦ شماره نشر: ۶۰۰۰-۱
بها: ۶۰۰۰۰ ریال

© حق چاپ: ۱۳۹۶، انتشارات سفیر اردهال
www.safirardehal.ir

شابک: ۷- ۵۴۳- ۳۱۳- ۶۰۰- ۹۷۸

نشانی دفتر: تهران، خیابان مفتاح، خیابان سمیه، روبه روی بانک ملی ایران، ساختمان ۱۱۸، واحد ۴
تلفن مرکز پخش: ۸۳۱۹۳۴۲-۸۳۱۲۸۹۸ کد پستی: ۱۵۸۱۸-۷۴۷۱۵
email: safirardehal@yahoo.com

همه حقوق محفوظ است. هرگونه نسخه‌برداری، اعم از زیراکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری،
اقتباس کلی و جزئی (به جز اقتباس جزئی در نقد و بررسی، و اقتباس در گیومه در مستندنویسی، و
استفاده از جملات کوتاه برای اهداف آموزشی، بدون اجازه ناشر، ممنوع است.)

فهرست مطالب

تقریظ استاد مهدی آصفی شاعر و نوحه سرای اهل بیت (ع) ..	۷
درآمد	۱۲
رستم آباد	۱۶
ولادت	۱۸
غلام حسن (ع)	۱۹
ارجماع و فرزندان	۲۱
صدرالداحین	۲۴
مداحی و نوحه خوان	۲۸
سرنوشت سرودهای صدرالداحین	۳۶
نوحه های صدرالداحین	۳۷
وفات	۴۶
تشیع و مراسم های ترحیم	۴۸
صدرالداحین به روایت تصویر	۶۰
راویان	۷۳
منابع	۸۱

درآمد

با ورود اسلام به ایران و گسترش آئین مسلمانی در آن، عشق و محبت به اهل بیت (ع) نیز در دل ایرانیان جای گرفت و با مسلمانی آنان عجیب شد. برای آگاهی از عمق و پهنه این محبت و مؤدت باید به ادبیات ایران زمین رجوع کرد و تجلی آن را در مدیحه‌ها و مرثیه‌هایی است که شاعران ایرانی برای خاندان پیامبر (ص) به ویژه سالار شایان حضرت امام حسین (ع)، سروده‌اند.

موضوع این اثر نیز بازخوانی و بازبایی یکی از همین شاعران مدیحه سرای نوحه خوان سیدالشهداء حضرت اباعبدالله الحسین (ع) شیخ محمد شاه میرانی ملقب و مشهور به «صدر المداحین» است. که خلوص تمام داشت و صدایی خوش و حافظه‌ای نیرومند.

صدر المداحین که از کودکی به شایان امام حسین (ع) درآمد بود، افزون بر روضه خوانی و نوحه خوانی و مداحی، مدیحه گو و نوحه سرای ماهری بود که با سافانه اندکی از اشعار رثایی او برجای مانده است و بسیاری از آن‌ها مفقود شده یا در دسترس نمی‌باشد از این رو به تفصیل در این مورد نمی‌توان سخن گفت. اما برای فراهم آوردن منابع اصلی این تحقیق، افزون بر منابع کتابخانه‌ای، مصاحبه‌های متعددی با سالمندان ارجمند محله رستم آباد به انجام رساندیم و اسناد و عکس‌های مورد نیاز را گردآوریم.

از این گذشته از راهنمایی استادان محترم فن مداحی و نوحه خوانان گرامی بهره بردیم و مصاحبه‌هایی را به انجام رساندیم. با وجود این در حین فراهم کردن منابع و مآخذ و انجام مصاحبه‌ها چندین باز با مرحوم حاج محمود فتح‌الله زاده تلفنی تماس گرفتیم که متأسفانه به سبب بیماری و بستری شدن ایشان موفق به مصاحبه حضور نشدیم و به گفتگوی تلفنی بسنده کردیم.

برای تکمیل این تحقیق متن اولیه آن را برای اظهار نظر حضور بهرگان و شخصیت‌های فرهیخته‌ی پیشکسوت از جمله جناب آقای حاج عباس پشتکوهی از محققان تاریخ و فرهنگ و از گل و هم محلی‌های گرامی و خانواده محترم حاج شیخ محمد تقدیم کردیم. از این رو آنچه حضور خواستگاه عزیز تقدیم می‌شود برآیند مصاحبه‌ها، تحقیق و اظهار نظر این عزیزان است گرچه در پاره‌ای از قسمت‌ها مطالب کامل نیستند و کاستی‌هایی دیده می‌شود که امید است با این حال دید است این بسیاری از افراد مطلع است. با این حال دید است این تلاش موجب شود تلاش‌های دیگری جهت ثبت و ضبط و حفظ میراث فرهنگی اصیل مذهبی رستم آباد و سایر محله‌ها آغاز شود و آثار پراکنده صدرالمداحین و شخصیت‌های همانند او گردآوری و با تحقیقی علمی در اختیار نسل جوان و جویای هویت قرار گیرد.

تلاش مؤلفان این مجموعه بر آن بود تا در نقل روایات

شفاهی امانت مراعات شود. از این رو ممکن است راویان، مطالبی را روایت کرده باشند که قابل نقد و بررسی باشد و چه بسا در تحقیقات بعدی ابعاد دیگری از حیات اجتماعی و مذهبی مرحوم صدرالمداحین در پرتو همین نقد و بررسی آشکار شود.

تقدیر و تشکر

معاونان و همراهی ارزشمند صبیح مرحوم حاج محمد، خانم شمس خانم شاهمیرانی در شکل گیری این اثر نقش مهمی داشت. از این رو وظیفه خود می دانیم که از این خانواده محترم و بنده دوم به ویژه نوه صدرالمداحین و همچنین جناب آقای نیاورانی داماد محترم خانواده شاهمیرانی تشکر و تقدیراتی کنیم. لازم به ذکر است تمامی اسناد، تصاویر ارزشمند و تاریخی ارائه شده در این تحقیق از لطف و فرهنگ دوستی ایشان در اختیار ما قرار گرفته است تا در این دفتر منتشر گردد.

مساعدت و همراهی هم محلل های گرامی صدرالمداحین، که با قبول زحمت مصاحب ما در همین منت خویش قرار دادند سپاسگذاری می کنیم. از اساتید محترم آقایان مداح بالیاقت استاد مشایخی، استاد محسن غفاریا، استاد مجید اربابی، جناب آقای بابایی و هیئت امنای محترم حسینیه رستم آباد بالا، آقای مسعود سلطانی فرمانده پایگاه بسیج پایگاه شهید محمود نوریان، همچنین احسان رجبی و همکاران محترم ایشان.

❁ صفحه آرا و طراح این کتاب را سرکار خانم زارعی و
 استاد محترم آقای محمود طاهر احمدی ویراستاری این
 متن را به انجام رسانده‌اند، سپاسگذاری می‌کنیم و
 قدردان تلاش و زحمت ایشان هستیم.

رمضان المبارک ۱۴۳۸ / خرداد ۱۳۹۶

رحیم نیکبخت میثم نوریان